

[Justitsministeren.]

træffe bestemmelse herom, og da det drejer sig om et lovforslag, bliver der rig anledning for folketinget til at bestemme, hvad loven skal indeholde. Nu stiller jeg forslag om det, jeg har nævnt, og så kan folketinget, om det ønskes, bestemme noget andet. Jeg er i og for sig lidenskabsløs med hensyn til spørgsmålet om, hvorvidt det ene eller det andet skal påbydes. (*Sagt på vej ned fra talerstolen.*)

Formanden: Der skal tales fra talerstolen!

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ophævelse af lov angående pensionering af militæretaternes underklasser samt om invalideforsørgelse. (Ophævelse af den overordentlige invalidefond).

(Første behandling af lovforslaget (nr. 8) findes i tidenden sp. 879, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 107).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslaget og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Enggaard: Under udvalgsarbejdet er det lykkedes at nå til enighed om en del ændringer, der efter venstres opfattelse er udtryk for forbedringer. Det drejer sig bl. a. om lovens tekst, hvor formålet med legatet anføres. Det må betragtes som rigtigt, at ordet „velfærd“ går ud, fordi det herved sikres, at legatbestyrelsen har et klarere direktiv for anvendelsen af legatets midler. Vi bad ved første behandling om en ændring i denne retning, og jeg takker den højtærede socialminister for imødekommenhed på dette punkt.

Ligeledes kan jeg takke ministeren for imødekommenhed over for mit ønske fra første behandling om, at også andre personelgrupper end egentlig værnepligtige kan omfattes af loven. I den nye formulering omfatter lovforslaget såvel hjemmeværnet som civilforsvaret, og det er jeg meget tilfreds med.

Jeg er ligeledes tilfreds med, at det i udvalget er lykkedes at opnå enighed om at undgå, at der kommer en særskilt legatbestyrelse for det nyoprettede legat, idet den allerede eksisterende bestyrelse for forsvarrets velfærdstjenestes fond kan administrere også dette nye legat uden ekstraudgifter. Der er trods alt grænser for, hvor stort et apparat man skal stille op for at uddele de ca. 13.000 kr., som legatet afkaster årlig. Det er i øvrigt i parentes bemærket et sørgeligt tidens tegn, at et legat af den størrelse, der her er tale om, kun afkaster ca. 13.000 kr. om året, altså ca. 3 pct. p. a.; det er ikke nogen høj afkastning.

Med disse bemærkninger vil jeg på venstres vegne anbefale, at lovforslaget vedtages.

Bækgaard: Som ordfører for de uafhængige sagde hr. Erik Østergaard på de uafhængiges vegne ved første behandling, at vi ønskede en anden ordlyd af § 2. Dette ønske er nu imødekommet både af ministeren og udvalget, og det takker vi for. Vi vil ved tredje behandling stemme for lovforslaget.

Hermed sluttede forhandlingen.

§ 1, ændringsforslaget og § 2, således ændret,
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold.) Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om Danmarks biblioteksskole.

(Lovforslaget (nr. 92) findes i tillæg A. sp. 1083, fremsættelsen i tidenden sp. 2307).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Lysholt Hansen: Det er i denne tid nøjagtig 10 år siden, tinget behandlede den gældende lov om Danmarks biblioteksskole. Det fremsatte forslag bygger videre på de erfaringer, der i løbet af den lille halve snes år er indvundet gennem arbejdet med bibliotekaruddannelsen, og det tager hensyn til de stærkt ændrede og forbedrede forhold for folkebibliotekerne, som den nye lov om folkebiblioteker, der trådte i kraft den 1. april 1965, har medført og i stigende grad vil medføre med hensyn til udbygning af bibliotekernes organisation og deres service over for alle grene af uddannelsen og over for hele det kulturelle arbejde. Det foreliggende lovforslag tager ligeledes hensyn til udviklingen inden for de videnskabelige og faglige biblioteker, hvis bibliotekarer og biblioteksassistenter også uddannes på biblioteksskolen, ligesom der nu også skal kunne afholdes kursus for medarbejdere ved arkiverne, der ikke tidligere har haft nogen speciel teoretisk skoling.

Nyordningen i 1956 betød et afgørende brud med den traditionelle bibliotekaruddannelse, hvorefter bibliotekseleverne i løbet af 3 år oplærtes og undervistes af bibliotekarerne ved de uddannelsesberettigede biblioteker, inden de afsluttede deres 4-årige uddannelse med den 1-årige biblioteksskole, som dengang administreredes af bibliotekstilsynet. Der lød dengang flere bekymrede røster over, at man ved oprettelsen af biblioteksskolen ville fratage bibliotekerne og bibliotekarerne dette traditionelle uddannelses- og undervisningsarbejde. Men mon nogen ville gentage disse protester i dag, hvor man kan danne sig et sikkert skøn over biblioteksskolens opgaver og det arbejde, der har været udført under den nuværende lov?

Jeg tror det ikke. Med det foreliggende forslag tager man det nødvendige skridt fuldt ud med hensyn til omlægning af bibliotekaruddannelsen til en overvejende teore-

tisk uddannelse, hvori man vil indpasse en praktisk oplæring ved et øvelsesbibliotek og tillige sende eleverne ud i centralbibliotekerne og andre bibliotekstyper til et par måneders blokpraktik, en ordning, der jo meget ligner den, man kender fra læreruddannelsen.

Når det er nødvendigt at søge en sådan løsning gennemført nu, skyldes det flere faktorer, som hovedsagelig kan henføres til de ændrede vilkår, hvorunder det moderne folkebibliotek arbejder efter den nye bibliotekslov, og til den omfattende rationalisering, som er sat i gang inden for biblioteksvæsenet af den rationaliseringskomité, som Danmarks Biblioteksforening nedsatte for nogle år siden, og hvis arbejde nu føres videre af det under bibliotekstilsynet oprettede rationaliseringskontor.

Folkebiblioteket af i dag og i morgen er en helt anden organisation og arbejdsplads end for blot 10 år siden. Vore biblioteksfolk har igennem årene arbejdet dygtigt og målbevidst for at indføre moderne maskiner og tekniske hjælpemidler og at opbygge store fællesforetagender, der kan billiggøre og forenkle en lang række arbejdsprocesser, som tidligere tiders bibliotekarer selv sad nøjsommeligt og udførte i de enkelte biblioteker, og som krævede deres bestemte form for uddannelse. Det er ikke alene arbejdsgangen i bibliotekerne, der er ændret, men under det stigende arbejdspress med forvaltning af de stærkt forhøjede budgetter og den mere forgenede service over for bibliotekernes benytterkreds har det også været nødvendigt at ændre personalets sammensætning og at ansætte et stærkt stigende antal ikke-bibliotekaruddannet personale. At denne forskydning inden for personalet er sket så hurtigt og i et så stort omfang, som tilfældet er, skyldes vel nok især, at vi snart i mange år har lidt under en meget voldsom bibliotekarmangel, og alene det moment har gjort det nødvendigt at overlade en meget stor del af det praktiske arbejde til kontoruddannet personale, hvad jeg i øvrigt hilser med glæde, så bibliotekarerne kan koncentrere sig om den rent bibliotekariske opgave.

Jeg har haft rig mulighed for at følge denne udvikling på allernærmeste hold, og der er for mig ingen tvivl om, at uddannelsen af de vordende bibliotekarer må ændres, så